

FORTY

Výlet po olomouckých fortech

ZAČÁTEK

zastávka MHD Frajtovo náměstí

KONEC

zastávka MHD Neředín, krematorium

DĚLKA TRASY

celkem 14 km,
vyžaduje asi 4 hod. chůze + čas na zastaveních

NÁROČNOST

Trasa vede udržovanými zpevněnými cestami. Je bez bariér,
schůdná za každého počasí a celoročně.

CO PO CESTĚ UVIDÍME?

Olomouc byla odnepaměti opevněným městem. Hradby pevnosti byly v druhé polovině 19. století doplněny o soustavu předsunutých pevnůstek (fortů), které zvětšily obranyschopnost pevnostní posádky a vzdálily hlavní obrannou linii dále do předpolí pevnosti. Unikátní projekt plukovníka Wurmba z roku 1850 počítal s vybudováním 25 menších pevnůstek, které dohromady vytvářely uzavřený prstenec kolem vlastní pevnosti. Olomoucká pevnost byla zrušena r. 1886, protože ohrazení města hradbami bránilo jeho dalšímu rozvoji. Většina fortů však zůstala dodnes.

Na naší trase uvidíme čtyři forte, z nichž každý je trochu jiný a společné mají to, že jsou propojeny stezkami příměstskou krajinou. Vyjdeme z městské části Černovír, projdeme přes přírodní památku Bázlerova pískovna loukami na přírodní koupaliště Poděbrady, odtud do Řepčína a přes pole dál do samostatné obce Křelov. Od zdejšího fortu nás polní cesta dovede k tomu neředínskému a pak k točně tramvaj u ústředního hřbitova, kde trasa končí.

Podrobnosti o trase včetně mapy, možností občerstvení a dalších zajímavostí najdete zde: www.prirodavemeste.cz/trasy.

Popis trasy

Fort XXII Lazecký

Z Frajtova náměstí vyjdeme po Heydukově ulici k Černovířskému mostu a za ním se vydáme doprava podél silnice. Po asi 400 metrech nalevo vidíme vstup do areálu prvního fortu. Fort XXII byl vybudován v letech 1854–1856. Svým tvarem a konstrukčním provedením je stejný jako fort XX, který uvidíme v Řepčíně. V době míru zde sloužilo 150 mužů, v roce 1866 během prusko-rakouské války zde bylo 220 vojáků. Objekt je v soukromém vlastnictví a je přístupný veřejnosti.

Vrátíme se kousek zpět po silnici a odbočíme doprava na užší silničku, po níž dojdeme k objektu střelnice.

Střelnice a pomník popraveným hrdinům

Na vojenské střelnici bylo 2. května 1945 popraveno 21 Přerovanů, kteří byli vybráni mezi zatčenými po potlačení Přerovského povstání proti německým okupantům. Pomník kromě popravených Přerovanů připomíná i dva Olomoučany se stejným osudem.

Pokračujeme kousek rovně a druhou odbočkou doleva půjdeme po hranici mezi lesíkem a polem. Cesta nás zavede k přírodní památce Bázlerova pískovna. Je to z dálky viditelný hájek po levé straně stezky.

Bázlerova pískovna

Přírodní památku Bázlerova pískovna tvoří jezírko s břehovými porosty vzniklé těžbou štěrkopísků. Na něj navazují nedávno vytvořené louky s remízky. V této oáze uprostřed zemědělsky využívané krajiny můžeme spatřit čolky, ropuchy či užovky.

Mlýnský potok a koupaliště Poděbrady

Pokračujeme dál po pěšině a na křižovatce s cyklostezkou se dáme doprava. Po asfaltové cestě dojdeme ke stanovišti Hejčinských inline stezek u mostku přes Mlýnský potok. Pokračujeme vpravo po asfaltové cestě podél Mlýnského potoka k dalšímu mostku a posléze nezpevněnou cestou přes přírodní rezervaci Plané loučky k jezeru přírodního koupaliště Poděbrady.

© Z. Suchý

Z Lipového náměstí se vrátíme zpět na Sadovou ulici, přejdeme silnici a jdeme dále Zahradní ulicí přes dálniční nadjezd.

Za chvíli se před námi objeví zdi Křelovského fortu.

●●●●●●●● Fort XVII

Fort XVII Křelov byl vybudován v letech 1851–1854 jako jedna z prvních pevnůstek jihozápadně od Olomouce. Jeho hlavní vojenskou silou byl zemní val s těžkou dělostřeleckou výzbrojí. Dnes je v objektu umístěno muzeum historie olomoucké fortové pevnosti a restaurace.

Vydeme z brány fortu a dáme se doprava ke křížku, od kterého cesta pokračuje přes pole k dálnici. Od dalšího křížku směřujeme lehce doleva přes dálniční nadjezd směrem k Neředínu až na parkoviště u hřbitova. Odtud pokračujeme doprava nahoru podél silnice do Topolan, po jejíž pravé straně se objeví zarostlý areál posledního fortu.

●●●●●●●● Fort XV

Fort XV byl vybudován v letech 1850–1853. Svým tvarem a konstrukčním provedením je fort XV stejný jako ten křelovský. V době míru zde sloužilo 90 mužů, v roce 1866 během prusko-rakouské války zde bylo 280 vojáků. V současnosti je fort v soukromém vlastnictví, některé části jsou ale volně přístupné.

Poté se vrátíme na konečnou tramvaji, nedaleko níž si můžeme ještě prohlédnout památník na římské osídlení Olomouce.